

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ekoteologia
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	studia drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	teologia systematyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1 oraz 2
Semestr	2 oraz 4
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	Dla pierwszego roku: STL_W03; STL_W07; STL_W09; STL_U05; STL_K05; STL_K06 Dla drugiego roku: STL_W03; STL_W07; STL_W09; STL_U05; STL_K05; STL_K06
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład kierunkowy
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	Pierwszy rok: 4 Drugi rok: 3
Wymagania wstępne	Ukończone studia z zakresu teologii ogólnej
Opis i cele przedmiotu Antropologia komunikacji i mediów	Przedmiot łączy naukę o Bogu, a więc wszystkie traktaty teologiczne z troską o stworzenie. Zagadnienie ekologii jawi się jako nauka interdyscyplinarna. Głównym celem przedmiotu jest zbadanie relacji między wiarą (teologią) a środowiskiem naturalnym (ekologią). Przedmiot uwzględnia aspekt ekumeniczny i dialog międzyreligijny, a także troskę wszystkich ludzi, w tym niewierzących o stworzenie.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Biblijny aspekt ekoteologii/ Ekoteologiczna interpretacja prawdy o stworzeniu	2
2. Geneza ekoteologii (teologii ekologicznej) jako odrębnej dyscypliny wiedzy	1
3. Magisterium Kościoła w dziele budowania ekoteologii	2

4. Stworzoność człowieka fundamentem jego ekoteologicznej odpowiedzialności	2
5. Grzech ekologiczny i jego skutki (wezwanie do nawrócenia ekologicznego)	2
6. Eko-chrystologia (ekologiczna chrystologia)	2
7. Eko-pneumatologia (Duch jako tchnienie ożywiające całe stworzenie – Rz 8)	2
8. Eko-eschatologia (Kosmiczny wymiar zbawienia)	2
9. Antropologiczny wymiar kryzysu ekologicznego w ocenie Kościoła	2
10. Ekoteologia jako odpowiedź na współczesny kryzys ekologiczny	2
11. Ekoteologia w Kościołach chrześcijańskich – Aspekt ekumeniczny	2
12. Nadzieja jako fundament myślenia ekologicznego	2
13. Ekoteologia jako nauka interdyscyplinarna o strukturze ekosystemów	2
14. Od etologii zwierząt do ekologii człowieka	2
15. Ekoteologia w perspektywie swych zadań	1
16. Prakseologiczne postulaty ekoteologii w aspekcie duchowym i pastoralnym	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
I rok			
STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę	egzamin ustny
STL_W07	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi i społecznymi	Ma wiedzę powiązaną z innymi dziedzinami nauki	egzamin ustny
STL_W09	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła w aspekcie historycznym i społecznym	egzamin ustny
STL_U05	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin, zwłaszcza w zakresie nauk humanistycznych i społecznych	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin	egzamin ustny
STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	egzamin ustny
STL_K06	identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	egzamin ustny
II rok			

STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	Egzamin ustny
STL_W07	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi i społecznymi	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi i społecznymi	Egzamin ustny
STL_W09	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Egzamin ustny
STL_U05	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin, zwłaszcza w zakresie nauk humanistycznych i społecznych	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin, zwłaszcza w zakresie nauk humanistycznych i społecznych	Egzamin ustny
STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Egzamin ustny
STL_K06	identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	Egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Metoda ta ma na celu nie tylko przekazanie wiedzy, ale przede wszystkim przemianę postaw i stylu życia na bardziej przyjazny środowisku
	Pogłębienie zrozumienia wkładu nauczania Kościoła katolickiego w ochronę środowiska naturalnego i troskę o stworzony świat
	Wśród wielu podejść do ochrony środowiska wyróżnia się kierunki „biocentryczne” i „antropocentryczne” – mniej lub bardziej radykalne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach	20	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	25	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Aktywna obecność na zajęciach – 20%, praca śródsesemestralna, zreferowana na zajęciach – 25%. Egzamin ustny – 55%.
Dopuszczalne trzy uzasadnione nieobecności.

Literatura obowiązkowa

	Franciszek pp, Encyklika <i>Laudato si'</i> poświęcona trosce o wspólny dom, Rzym 24.05.2015.
	<i>Ekologia – przesłanie moralne Kościoła</i> , red. J. Nagórny, Lublin 2002
	B. Jurczyk, <i>Ekologia – człowiek – Kościół. Antropologiczny wymiar kryzysu ekologicznego w ocenie Kościoła</i> , Opole 2002
	<i>Ekologia a duchowość chrześcijańska</i> , red. S. Niziński, Poznań 2009
	M. Wyrostkiewicz, <i>Osoba i środowisko. Studia teologiczno-ekologiczne</i> , Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2019
	P. Kantyka, <i>Ekologia w teologiczno-społecznej refleksji ekumenicznej</i> , Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2019.
	J. Babiński, <i>Ekoteologia</i> , Warszawa 2020
	Andrzej Misiołek, Edward Kowal, Jurand Bień, <i>Ekologia</i> , Warszawa 2021

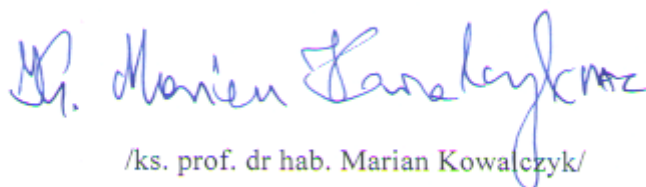
	<i>Ekoteologia i Kościół przyszłości</i> , Leonardo Boff w rozmowie z s. Barbarą Radziwińska, <i>Więź: wiara, kultura, społeczeństwo</i> 2024, nr 4, s. 144-152.
--	--

Literatura uzupełniająca

	Luc Ferry, <i>Nowy ład ekologiczny</i> , Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 1995
	J.M. Dołęga, J.W. Czartoszewski, <i>Ekologia rodziny ludzkiej</i> , Olecko 2000
	R. E. Rogowski, <i>Teoekologia: mistyka wszystkich rzeczy</i> , Wydawnictwo M, Kraków 2002
	S. Konstańczak, <i>Wybrane zagadnienia ekofilozofii</i> , Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Pedagogicznej, Słupsk 2005
	Leszek Szewczyk, <i>Miejsce ekologii integralnej w posłudze kaznodziejskiej</i> Polonia Sacra 2025.

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
- ☐ (zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)


/ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk/